

*Lietuvos
Respublikos
Prezidentė*

**DALIA
GRYBAUSKAITĖ**

2009-2019

TURINYS

I.	Valstybės stiprybė – socialiai saugūs, pilietiškai aktyvūs, išsilavinę žmonės	4
II.	Skaidresnė politinė sistema	9
III.	Valstybės interesais ir nacionaliniu orumu grįsta užsienio politika	13
IV.	Realios saugumo garantijos	20
V.	Reikšmingas energetinis savarankiškumas	26
VI.	Per skaidrinimą ir pertvarką – į didesnį pasitikėjimą teisingumu	31
VII.	Kova su politine ir oligarchine korupcija – be išlygų	35

10 METŲ SKAIČIAIS

Pateikti Prezidentės inicijuoti **136** įstatymų projektai, priimtas **121**.

83 įstatymai grąžinti Seimui svarstyti pakartotinai.

Pateikta Seimui ratifikuoti **210** tarptautinės teisės aktų.

Paskirti **239** nauji teisėjai.

175 teisėjai paskirti į aukštesnės pakopos teismus.

Paskirta **116** teismų pirmininkų, teismų skyrių pirmininkų ir jų pavaduotojų.

Atleisti iš pareigų **246** teisėjai, iš jų **22** – už teisėjo vardo pažeminimą.

251 vizitas į užsienį.

Inicijuotos **3** plataus masto nacionalinės kampanijos: „Už saugią Lietuvą“, „Knygų Kalėdos“, „Vasario 16-ąją švęsk linksmi ir išradingai“.

Įteikta **2370** valstybės apdovanojimų.

Suteikta Lietuvos pilietybė **2583** asmenims.

Suteikta malonė **127** nuteistiesiems.

VALSTYBĖS STIPRYBĖ -
SOCIALIAI SAUGŪS, PILIETIŠKAI
AKTYVŪS, IŠSILAVINĘ ŽMONĖS

L.

Prezidentės inicijuota nacionalinė socialinio saugumo kampanija „Už saugią Lietuvą“.

Nuo kampanijos pradžios prisijungė daugiau kaip tūkstantis iniciatyvų, visos savivaldybės, NVO, 70 verslo įmonių, diplomatinės atstovybės, žiniasklaida, ambasadoriais tapo 25 žinomi šalies žmonės.

Pradėta reali vaikų globos sistemos pertvarka. Nuo 2014 m. globos įstaigose gyvenančių vaikų sumažėjo 33 proc., per **260 vaikų** iš didelių įstaigų perkelti į bendruomeninius globos namus. Pertvarkoma **19** vaikų globos įstaigų.

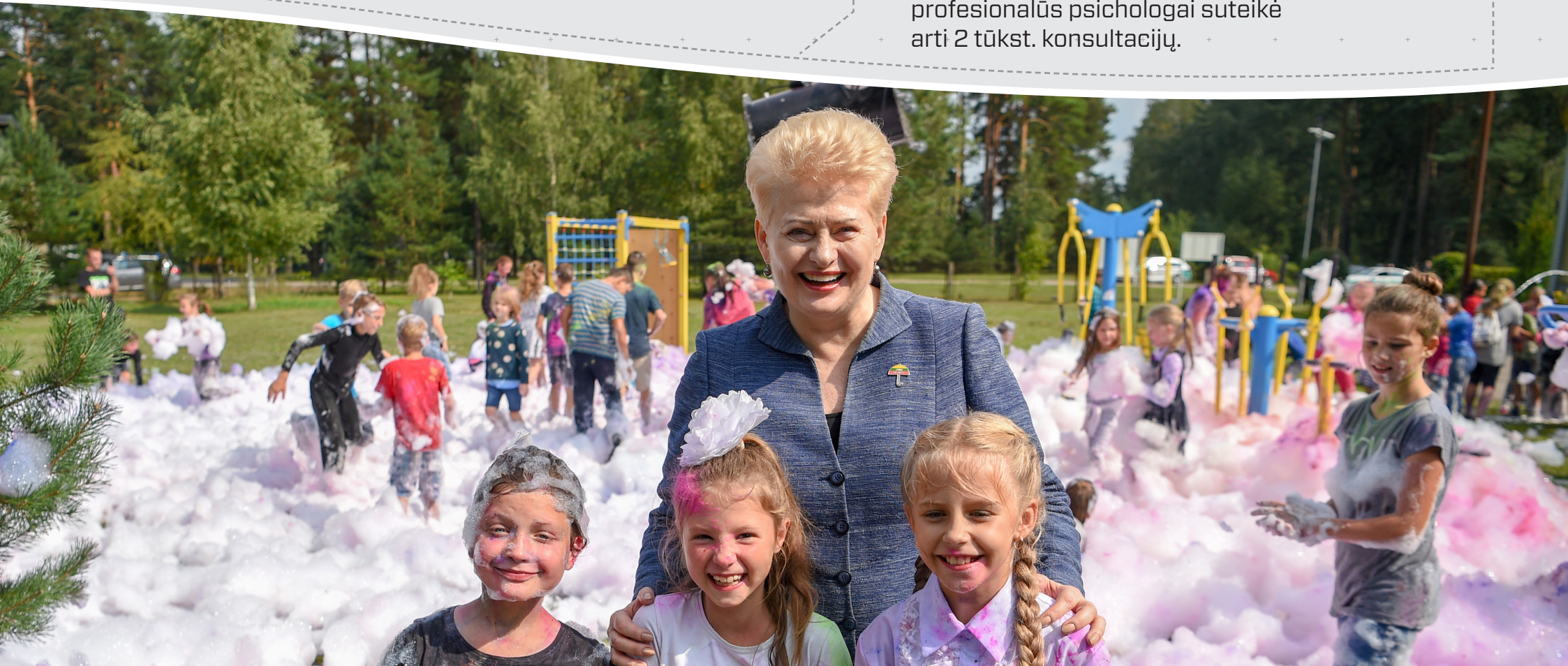
Prezidentės iniciatyva įteisinta profesionalių budinčių globotojų veikla. Šiuo metu visoje Lietuvoje jau yra **191** toks globotojas, jų šeimose auga **188 vaikai**.

Vaikų dienos centrų kūrimuisi ir plėtrai – išskirtinis dėmesys. Per trejus metus atidaryti **137** nauji vaikų dienos centrai, iš viso jų veikia **387**.

„Padovanok vaikui vasarą“ – sunkumus patiriančių šeimų vaikams. Nuo kampanijos pradžios neabejingų žmonių ir verslo dėka daugiau kaip **10 tūkst. vaikų** iš socialinės rizikos šeimų turėjo turiningas atostogas.

Pradėtos patyčių prevencijos programos mokyklose. Įsigaliojus Prezidentės inicijuotoms Švietimo įstatymo pataisoms dėl smurto ir patyčių mažinimo, net 75 proc. mokyklų vykdo privalomas smurto ir patyčių prevencijos programas.

Reali pagalba vaikus auginantiems tėvams. Prezidentės iniciatyva 2017 m. įkurta „Tėvų linija“. Nuo linijos įkūrimo telefonu profesionalūs psichologai suteikė arti 2 tūkst. konsultacijų.

Dviguba pilietybė – valstybei nusipelnusiems. 2015 m. priimtos Prezidentės inicijuotos Pilietybės įstatymo pataisos, kuriomis ypatingų nuopelnų mūsų valstybei turintiems piliečiams įtvirtinama teisė turėti dvigubą pilietybę, neatsisakant Lietuvos piliečio paso.

„Vasario 16-ąją švęsk linksmai ir išradingai“. Paskelbta beveik 4 tūkst. šventinių sumanymų, Lietuvos trispalvėmis Prezidento rūmuose apdovanoti per pusantro šimto iniciatyvų autorių.

„Knygų Kalėdos“. Šalies bibliotekoms padovanota daugiau nei **320 tūkst. knygų**.

Prezidento rūmuose įkurtas Valstybės pažinimo centras. Pirmoji Lietuvoje moderni edukacinė erdvė, pristatanti, kaip veikia valstybė, kaip pilietis dalyvauja ją valdant ir kuriant. Nuo centro atidarymo 2016 m. jame vyko **95** renginiai, sulaukta beveik **150 tūkst. lankytojų**.

Kultūra įtvirtinta strategine valstybės raidos sritimi.

Prezidentės iniciatyva priimtos Kultūros politikos kaitos gairės.

Pradėta profesinio mokymo sistemos pertvarka.

Priimti Prezidentės inicijuoti Profesinio mokymo ir Užimtumo įstatymai, kurie iš esmės keičia mokymo sistemos kokybę, jos valdymą ir finansavimą, skatina visuomenę nuolat tobulėti.

Kryptinga mokslo ir inovacijų politika.

Prezidentės iniciatyva priimtos Mokslo ir inovacijų kaitos gairės, kurios tapo strateginiu valstybės politikos dokumentu švietimo, mokslo ir inovacijų srityse.

II.

SKAIDRESNĖ POLITINĖ SISTEMA

Politinė sistema valosi nuo įtakų - juridiniams asmenims uždrausta finansuoti politines partijas. Prezidentės iniciatyva 2011 m. priimtos Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo bei finansavimo kontrolės įstatymo pataisos.

Už rinkėjų papirkinėjimą - baudžiamoji atsakomybė. 2012 m. priimtos Prezidentės inicijuotos Baudžiamojo kodekso, Kriminalinės žvalgybos ir Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymų pataisos.

Labdaros fondų pinigai traukiami iš politinio šešėlio. Privalomas gautos paramos viešinimas, užkirstas kelias politikams ją manipuliuoti, siekiant asmeninės naudos ir paslėptos politinės reklamos.

Priešnuodis korupcijai ir neskaidriam lobizmui - viešumas. Išplėstas turto deklaracijas privalančių pateikti ir jas viešinti asmenų, einančių svarbias pareigas viešajame sektoriuje, sąrašas.

Nebeliko postų iki gyvos galvos - panaikinta amžinų viršininkų tradicija. Nustatytos gydymo įstaigų, mokyklų, visų lygių VSD, STT ir Prokuratūros, valstybės ir savivaldybių valdomų įmonių vadovų kadencijos ir rotacija.

Žodžio laisvė – nejudinama vertybė

Užtikrinta žurnalistų informacijos šaltinių apsauga. Įpareigojimas atskleisti informacijos šaltinį nustatomas teismo ir tik išimtiniais atvejais.

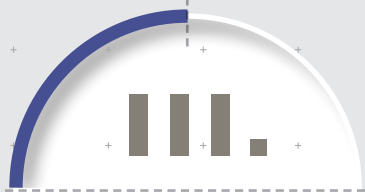

Apgintas žiniasklaidos nepriklausomumas. Gražintas draudimas politinėms partijoms kontroliuoti žiniasklaidos priemones.

Užkirstas kelias žurnalistų baudžiamajam persekiojimui. Neleista kriminalizuoti bet kokios neviešų teismo posėdžių medžiagos atskleidimo ir viešo paskelbimo.

Sustabdyta cenzūra, apginta kiekvieno piliečio teisė kritikuoti valdžią. Prezidentės veto Civilinio kodekso pataisoms dėl viešų asmenų įžeidimo.

VALSTYBĖS INTERESAIS
IR NACIONALINIŲ ORUMŲ GRĮSTA
UŽSIENIO POLITIKA

*Lietuva – gerbiama,
girdima, matoma*

Lietuva – pažangiausių ir ekonomiškai stipriausių pasaulio valstybių klube. 2018 m. tapome 36-ąja valstybe – Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) nare.

Pirmoji iš Baltijos šalių – Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos narė. Lietuva pademonstravo brandžią ir aktyvią užsienio politiką, padidino tarptautinį valstybės autoritetą, įsitvirtino kaip matoma ir įtakinga regiono valstybė.

Sėkmingas pirmininkavimas**ES Tarybai 2013 m., ESBO ir**

Demokratijų Bendrijai. Sklandus ir solidus darbas pelnė Lietuvai tarptautinės bendruomenės pagarbą ir pasitikėjimą, o patirtis rodyta sektinu pavyzdžiu kitoms šalims.

Vadovavimas Pasaulio moterų lyderių tarybai.

Prezidentės iniciatyva vyko aukšto lygio susitikimai Jungtinėse Tautose, o 2018 m. forume Vilniuje dalyvavo per 400 moterų lyderių iš beveik 100 valstybių.

Garsiausia Rytų kaimynystės advokatė ES.

2013 m. Lietuvoje surengtas ES ir Rytų partnerystės vadovų susitikimas. Palaikėme ES Asociacijos susitarimus su Ukraina, Sakartvelu, Moldova, teikiame humanitarinę ir karinę pagalbą, paramą, kovojant su propaganda.

Lietuvos griežta laikysena Rusijos agresijos atžvilgiu įtikina. Europos vadovų lygiu – vieningas Rusijos agresijos Ukrainoje vertinimas, įvestos ES sankcijos Rusijai, pasmerktos nusikalstamos GRU operacijos Solsberyje (JK), suardytas Rusijos šnipų tinklas Vakaruose. Lietuva pirmoji po Krymo aneksijos nusprendė teikti ginkluotę Ukrainai.

Lietuva – strateginė JAV partnerė Europoje. 2018 m. Baltijos šalių ir JAV viršūnių susitikime Vašingtone dar kartą patvirtintas bendras įsipareigojimas saugumo, ekonominiams ir žmonių tarpusavio ryšiams stiprinti.

Ryšiai su Vokietija - vis stipresni.

Intensyvėja aukščiausio lygio vizitai, Lietuvoje atidarytos gamyklos „Continental“, „Hella“. Vokietija perdavė Lietuvai eksponuoti Vasario 16-osios akto originalą.

Lietuvos ir Lenkijos bendri projektai - viso regiono saugumui ir konkurencingumui. Šalių Prezidentų sutarimu stiprinamas bendradarbiavimas saugumo, energetikos, gynybos srityse.

Rezultatyvus bendradarbiavimas su Baltijos ir Šiaurės šalimis. Atidarytos elektros jungtys, plėtojamas karinis bendradarbiavimas. Įtvirtintas nuolatinis šalių vadovų susitikimo formatas.

Kokybiškai nauja strateginė partnerystė su Prancūzija.

Prezidentų susitikime 2018 m. dar kartą užtikrintas glaudus bendradarbiavimas ES, NATO ir dvišaliu pagrindu.

Tarptautinis pripažinimas mokslo ir inovacijų srityje.

2016 m. Lietuva tapo didžiausios pasaulyje mokslo institucijos – CERN asocijuotąja nare. 2018 m. Prezidentės ir CERN vadovės susitikime Davose galutinai sutarta atidaryti Lietuvoje 2 CERN mokslo inkubatorius.

Ekonominė diplomatija atveria pasaulio rinkas Lietuvos verslui. Sėkmingi dvišaliai Lietuvos ir Ukrainos, Liuksemburgo, Norvegijos, JAV, Kinijos, JAE verslo forumai.

● **Prezidentei įteikta 19 užsienio valstybinių apdovanojimų.**

● **Prezidentei – politikos „Oskaras“.**
2013 m. įteiktas Karolio Didžiojo apdovanojimas už Lietuvos indėlį, siekiant ES vienybės ir visos Europos ekonominio stabilumo.

● **Garbingas Ukrainos pilietinės visuomenės apdovanojimas.**
Įteiktas 2018 m. už nuolatinę paramą Ukrainos žmonėms. Pagerbiamos drąsios, iniciatyvios ir aktyvios moterys.

● **Pasaulio moterų politikos lyderių apdovanojimas.**
2017 m. pasaulio parlamentarių forume Lietuvos vadovė apdovanota už nuopelnus, skatinant moterų aktyvumą politikoje.

IV.

REALIOS SAUGUMO GARANTIJOS

● **Patvirtinti NATO kolektyvinės gynybos planai Lietuvai.**

● **Atkurta šauktinių sistema.** Nuo 2015 m. kasmet pašaukiama iki 4000 jaunuolių, įtvirtintas mišrios kariuomenės modelis, stiprinamas kariuomenės rezervas.

● **Dislokuota Vokietijos vadovaujama NATO priešakinių pajėgų bataliono grupė.** Lietuvoje nuo 2017 m. joje tarnavo kariai iš 10 Aljanso šalių.

● **Patvirtinti ilgalaikiai įsipareigojimai dėl valstybės gynybos finansavimo.** Lietuva – viena iš kelių Aljanso valstybių, kurios gynybai jau dabar skiria 2 proc. BVP, o iki 2030 m. krašto apsaugos finansavimas pasieks ne mažiau kaip 2,5 proc. BVP.

Užtikrintas JAV įsipareigojimas

Lietuvos gynybai: nuolatinis JAV pajėgų karinis aktyvumas regione, visapusė parama Lietuvos saugumui stiprinti.

2014 m. įkurtos nacionalinės

greitojo reagavimo pajėgos. Vienu metu Lietuvoje 24/7 budi apie 2500 karių, pasirengusių per 2 val. reaguoti į bet kokią agresiją prieš valstybę.

2015 m. Vilniuje įkurta NATO pajėgų integravimo

vadavietė. Stiprus signalas, kad esame pasirengę reaguoti ir atremti bet kokias grėsmes kartu su sąjungininkais.

NATO ir nacionalinėmis pratybomis nuolatos

stiprinama Lietuvos gynybinė galia. Per pastaruosius 10 metų Lietuvoje įvyko daugiau nei 300 bendrų su sąjungininkais pratybų, kuriose dalyvavo daugiau nei 35 tūkst. karių.

Pasiekta kokybiškai naujas dvišalis gynybinis bendradarbiavimas su Vokietija ir Lenkija. Lietuvos kariuomenės mechanizuotoji pėstininkų „Geležinio vilko“ brigada afilijuojama su Vokietijos divizija ir tarptautiniu Šiaurės Rytų divizijos štabu Lenkijoje.

Reaguojant į naujus saugumo iššūkius, atnaujinta Valstybės ginkluotosios gynybos koncepcija, Nacionalinio saugumo ir Karinė strategijos.

Sustiprintos ginkluotosios pajėgos. 2016 m. įkurta antroji Lietuvos kariuomenės motorizuotoji pėstininkų brigada „Žemaitija“. Per dešimtmetį kariuomenė išaugo beveik iki 7000 karių.

Modernizuota kariuomenė: įsigytos pėstininkų kovos mašinos „Boxer“, savaeigės haubicos „PzH2000“, perkamos antžeminės vidutinio nuotolio oro gynybos sistemos NASAMS.

Sudarytos sąlygos per 24 valandas operatyviai priimti sąjungininkus sausuma, oru ir jūra.

Lietuvos iniciatyva kova su priešiška propaganda aukščiausiu lygiu įtraukta į ES ir NATO darbotvarkę. Parengtas veiksmų planas dėl atkirčio dezinformacijai ES lygiu. Įsteigta ekspertų grupė Europos išorės veiksmų tarnyboje. Lietuva dalyvauja NATO akredituoto strateginės komunikacijos kompetencijos centro veikloje.

Kovoje su kibernetinėmis atakomis – Lietuvos lyderystė. Vadovaujame PESCO projektui, kuriant ES kibernetines greitojo reagavimo komandas. Kaune kartu su JAV steigiamas regioninis kibernetinio saugumo centras. Lietuva yra viena iš Helsinkyje veikiančio Europos kovos su mišriomis grėsmėmis kompetencijos centro steigėjų.

Lietuvos siūlymu pirmą kartą kuriamas ES išorės sienų apsaugos standartas. ES išorės sienos bus kontroliuojamos moderniomis priemonėmis, maksimaliai apsaugant ES valstybes nuo kontrabandos, nekontroliuojamos migracijos ir neteisėto žmonių gabenimo.

Lietuva prisideda prie taikos ir saugumo užtikrinimo pasaulyje: beveik 150 Lietuvos karių dalyvauja 8 tarptautinėse taikos palaikymo misijose. Nuo nepriklausomybės atkūrimo daugiau nei 5000 Lietuvos karių dalyvavo 30 NATO, JT, ES ir ESBO misijų bei operacijų.

V.

REIŠMINGAS ENERGETINIS SAVARANKIŠKUMAS

Atsikratyta ilgus dešimtmečius trukusio „Gazprom“ diktato ir priklausomybės nuo vienintelio tiekėjo. Pastatytas ir 2014 m. pradėjo veikti Suskystintų gamtinių dujų (SGD) terminalas „Independence“ – mūsų energetinio savarankiškumo garantas.

Iš buvusios izoliuotos dujų rinkos tampame Europos tinklų dalimi. Sėkmingai vyksta integracija į ES dujų rinką – tiesiamas Lietuvos ir Lenkijos dujotiekis (GIPL).

Igyvendintas ES III Energetikos paketas. Dujų vamzdžiai atskirti nuo „Gazprom“ ir tapo Lietuvos nuosavybe. EK palaikymas, atskiriant dujų tinklus pagal Lietuvos pasirinktą modelį.

Atsirado konkurencija dujų rinkoje.

Galime laisvai rinktis dujų tiekėją.

Neleista politizuoti elektros ir šilumos kainų.

Jas vartotojams nustato nepriklausomi specialistai, o ne politikai.

Su Vakarų Europa sujungė strateginės jungtys.

Su Europos valstybėmis siejama elektros energijos linijos, nutiestos į Lenkiją („LitPol Link“), Švediją („NordBalt“), Estiją („EstLink“).

Sinchronizacija su Vakarais tapo ir ES prioritetu.

Lietuvos, Lenkijos, Latvijos, Estijos ir EK vadovai įsipareigojo iki 2025 m. sinchronizuoti Baltijos šalių elektros tinklus su kontinentine Europa.

Lietuva - ne viena mūšio lauke su Astravo atominė elektrine. Lietuva pasiekė, kad Espo konvencijos šalys pripažino, jog Astravo AE statybos aikštelė parinkta netinkamai. Lietuvos iniciatyva svarstomi ES teisės aktų pakeitimai, pagal kuriuos energiją į ES rinką norintys parduoti tiekėjai privalės laikytis Bendrijos teisės ir saugumo reikalavimų.

Buvusi Europos energetinė sala tapo žemyno dalimi. 2015 m. galutinai įsijungta į regioninę elektros biržos sistemą „Nord Pool“.

Lietuva - Europos energetikos politikos dalis. Lietuvos ir kitų šalių iniciatyva sukurta Europos energetikos sąjunga.

Saugiam Ignalinos AE uždarymui - ES pagalba. Aktyviomis Prezidentės pastangomis pirmą kartą derybų dėl daugiamečio ES biudžeto praktikoje pasiekta, kad dar iki esminių derybų EK pasiūlė reikšmingą sumą Ignalinos AE uždarymo darbams.

Lietuvoje įsikūrė įtakingos tarptautinės institucijos. Prezidentės pastangomis 2012 m. Lietuvoje įkurtas ir akredituotas NATO Energetinio saugumo kompetencijos centras, taip pat – Tarptautinis branduolinio saugumo kompetencijos centras.

VI.

PER SKAIDRINIMĄ IR PERTVARKĄ –
Į DIDESNĮ PASITIKĖJIMĄ TEISINGUMU

Prezidentės inicijuoti pokyčiai skaidrina ir stiprina teismų sistemą. Nustatyta aukščiausia reputacijos kartelė, jokios tolerancijos korupcijai ir aplaidumui teismų sistemoje – už teisėjo vardo pažeminimą iš pareigų atleisti 22 teisėjai, t. y. beveik dvigubai daugiau nei per visą nepriklausomybės laikotarpį iki 2009 metų. Aukščiausių grandžių teismų aštuonių teisėjų įgaliojimai sustabdyti, įtariant juos korupcija.

Tankesnis atrankos filtras ir didesnė konkurencija. Sugriežtintas teisėjų atrankos procesas – teisėjo karjerą lemia ne formalūs darbo stažo rodikliai, o aukšti kompetencijos, reputacijos standartai, vertybių skalė, erudicija. Sudarytos platesnės galimybės teisėjams konkuruoti, siekiant karjeros teismų sistemoje. Atrankos komisijos sudėtyje – ne tik aukščiausio rango teisėjai, bet ir visuomenės atstovai.

Atsinaujino teisėjų korpusas. Valstybei prisiekė 239 nauji teisėjai; į aukštesnės pakopos teismus paskirti 175 teisėjai. Teismų sistemą papildė aukščiausios kompetencijos teisės mokslininkai.

Amžinųjų vadovų era baigėsi. Pradėjus realią teismų vadovų rotaciją ir įgyvendinant teismų reformą, sumažintas vadovų skaičius ir pakeista visų respublikos teismų vadovybė.

Lūžis teismų savivaldoje. Pačioje teisėjų bendruomenėje atsirado suvokimas, kad sąžiningas ir garbingas darbas bus įvertintas, o su korupcija ir aplaidumu nesitaikstys ne tik valstybės vadovas, bet ir kolegos.

Uždaras klanas tapo visuomenei atvira bendruomene. Į teisėjų atrankos, jų veiklos vertinimo, atsakomybės taikymo procedūras įtraukti ir nešališki visuomenės atstovai. Prezidentės iniciatyva įteisinta galimybė transliuoti, filmuoti ir fotografuoti teismo sprendimo paskelbimą.

Teismų sistema modernėja. Elektronizuotos teismų paslaugos leidžia pirmauti Europoje pagal žmonių galimybes greitai ir patogiai pateikti dokumentus elektroniniu būdu, susipažinti su e. bylos medžiaga ir stebėti bylos eigą nuo dokumentų teismui pateikimo momento iki pat galutinio teismo sprendimo priėmimo.

Teisingumo nereikia laukti dešimtmečiais. Prezidentės inicijuoti proceso įstatymų pakeitimai leido supaprastinti teismo procesus, plačiau taikyti rašytinį procesą, apribojo pertraukų baudžiamosiose bylose trukmę.

VII.

**KOVA SU POLITINE IR OLIGARCHINE
KORUPCIJA - BE IŠLYGŲ**

*Pažabota oligarchų savivalė
ir grobuoniški apetitai
užvaldyti valstybę*

**Neleista užvaldyti energetikos. Valstybė
apsaugota nuo milijardinių nuostolių.**

Prezidentės iniciatyva 2009 m. priimti įstatymai, kurie leido išardyti oligarchų avantiūros darinį LEO LT.

Sutramdytas šilumos ūkio monopolininkas.

Prezidentės 2010 m. inicijuotos Šilumos ūkio įstatymo pataisos atvėrė kelią konkurencijai šilumos ūkyje.

Teismus pasiekė dešimtmečio stambios korupcijos bylos. Savarankiškai veikti įgalinta teisėsauga ardo politinės ir oligarchinės korupcijos grandines.

Apsivalyta nuo finansinių machinatorių. Laiku priimti sprendimai dėl Ūkio ir „Snoro“ bankų apsaugojo Lietuvos bankininkystės sektorių nuo pinigų plovimo skandalų ir šalies reputaciją tarptautinėse rinkose.

Neliko neliečiamųjų. Teisėsauga tiria visus kyšininkavimu, prekyba poveikiu, piktnaudžiavimu įtariamus asmenis – nuo valstybės ir savivaldybių tarnautojų iki aukštų valstybės ir savivaldybių politikų, valstybės pareigūnų, teisėjų ir teisėsaugos pareigūnų, įmonių vadovų.

Sukurti teisiniai įrankiai teisėsaugai kovoti su korupcija. Prezidentės iniciatyva kriminalizuotas neteisėtas praturtėjimas ir įteisintas išplėstinis turto konfiskavimas, sugriežtinta atsakomybė už korupcinius ir stambius finansinius nusikaltimus – dešimteriopai padidintos baudos, sugriežtinta atsakomybė už pajamų slėpimą ir mokesčių vengimą.

*Už korupcinius veiksmus
ir sukčiavimą – griežta
ir reali atsakomybė*

Griežtos priemonės neleis išvengti atsakomybės.

Pailginti senaties terminai, sudaryta galimybė kriminalinės žvalgybos informaciją panaudoti susikompromitavusiems pareigūnams atleisti iš pareigų, į užsienį pabėgę stambūs finansiniai sukčiai gali būti teisiami už akių.

Teismus pasiekė 3 stambios politinės korupcijos bylos. Darbo partijos „juodoji buhalterija“ baigta apkaltinamuoju nuosprendžiu, tiriami įtarimai Liberalų sąjūdžiui ir Darbo partijai stambaus masto kyšininkavimu ir stambaus masto prekyba poveikiu, partijos „Tvarka ir teisingumas“ „Pirk dramblių“ byla.

**Viešųjų pirkimų skaidrumas
- viena efektyviausių
antikorupcinių priemonių.**

Privalu viešinti informaciją apie vykdomus viešuosius pirkimus, sugriežtintos neskelbiamų derybų būdu vykdomų pirkimų procedūros, atsakomybė už pažeidimus. Užtikrintas Viešųjų pirkimų tarnybos nepriklausomumas.

Bausmės už kartelinius susitarimus ir nesąžiningą konkurenciją.

Nustatyta asmeninė įmonių vadovų atsakomybė ir didesnės baudos, ilgesnė sankcijų skyrimo senatis. Baudos valdžios institucijoms už sąžiningos konkurencijos pažeidimus.

Užkirstas kelias šešėlinei valstybės ir savivaldybių valdomų įmonių paramai.

Uždrausta remti savo steigėjus ir su jais susijusius juridinius asmenis, privalu viešinti teikiamą paramą.

